Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2026Z17988

Vragen van het lid **Kostić** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de Ministers van Klimaat en Groene Groei en van Financiën over *negatieve adviezen van ambtenaren en adviseurs over afspraken met Tata Steel* (ingezonden 4 september 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht van 15 juli in het FD «Ambtenaren Financiën adviseerden negatief over afspraken met Tata Steel»?[1]

Vraag 2
Kunt u bevestigen dat dit advies is opgesteld ter voorbereiding van het overleg van bewindspersonen op 26 september, en kunt u de volledige beslisnota (ongelakt, voor zover de wet dit toestaat) alsnog aan de Kamer doen toekomen?

Vraag 3
Aangezien de eerste, en daarmee waarschijnlijk de voornaamste reden, waarom er negatief geadviseerd wordt volledig is weggelakt, en dit het ingewikkeld voor de Kamer maakt om de overheid goed te kunnen controleren, kunt u minstens deze zin alsnog delen met de Kamer (in het kader van Artikel 68 van de Grondwet) of op zijn minst openbaar maken over welk onderwerp die zin gaat?

Vraag 4
Ben u bereid daarnaast de Kamer (in het kader van Artikel 68 van de Grondwet) te informeren over het volledige besluitvormingsproces, inclusief de missende passages uit de Woo-documenten die inhoudelijk relevant zijn?

Vraag 5
Er wordt aangegeven dat meningen van de verschillende bewindspersonen over het tekenen van de Joint Letter of Intent (JLoI) niet gedeeld kunnen worden. Het is echter wel van belang om te weten welke redenen bewindspersonen hadden die niet wilde tekenen; ging dit bijvoorbeeld om de staatskas, economie, gezondheid en/of milieu?

---

[1] Het Financieele Dagblad, 15 juli 2026, «Ambtenaren Financiën adviseerden negatief over afspraken met Tata Steel» (Ambtenaren Financiën adviseerden negatief over afspraken met Tata Steel).

Vraag 6
Wat was de precieze aard van het risico dat ambtenaren aanduidden als «subsidiefuik»? En hoe beoordeelt u de vrees dat steun aan Tata Steel hierdoor structureel van karakter zou kunnen worden in plaats van eenmalig? Op welke onafhankelijke en recente bronnen baseert u uw mening?

Vraag 7
Welke aannames over toekomstige staalprijzen en energiekosten lagen ten grondslag aan de business case voor de JLoI, en op welke bronnen en scenario's waren deze aannames precies gebaseerd?

Vraag 8
Kunt u toelichten waarom de aannames van ambtenaren als onvoldoende onderbouwd werden bestempeld, en bent u bereid deze aannames extern te laten valideren voordat een definitieve maatwerkafspraak wordt gesloten? Zo nee, waarom niet en op welke onafhankelijke bronnen baseert u uw mening?

Vraag 9
Hoe verhoudt de door het kabinet voorgenomen maatwerkafspraak met Tata Steel zich tot de PWC-conclusie dat DRI-installaties op zowel waterstof als gas in centraal Europa, en dus ook Nederland, niet kunnen concurreren met productie van ijzer uit ijzererts in andere delen van de wereld, ook na inachtneming van CBAM?[2] Kunt u dat met recente en onafhankelijke bronnen onderbouwen?

Vraag 10
Op basis van welke concrete, door het kabinet onafhankelijk getoetste scenario's en prijsaannames voor CO_2, energie en grondstoffen acht het kabinet het verantwoord om met een maatwerkafspraak te investeren in een fabriekskoncept dat volgens PwC structureel niet kan concurreren, en door welke onafhankelijke partij zijn deze scenario's en aannames getoetst?

Vraag 11
Heeft het kabinet doorgerekend wat de langetermijngevolgen zijn voor werkgelegenheid, staatssteunrisico's en de kans op «stranded assets» voor de verschillende scenario's voor Tata Steel in Nederland, en door welke onafhankelijke partij zijn deze gevolgen getoetst?

Vraag 12
Kan de Minister van KGG reflecteren op het feit dat onder andere milieuorganisaties, omwonenden, de AMVI en de Expertgroep Gezondheid onvoldoende garanties zien voor gezondheidswinst, maar haar voorganger als één van de belangrijke redenen om te tekenen de gezondheidswinst benoemde? Op welke onafhankelijke bronnen en toetsing baseert u uw mening?

Vraag 13
Hoe staat het met de uitvoering van motie Oosterhout en Kostić om juridische consequenties en risico's voor de staat extern juridisch te toetsen en wanneer kan de Kamer een analyse van de juridische consequenties en risico's verwachten?[3]

Vraag 14
Waarom staat in de beslisnota dikgedrukt dat een totaalverbod op staalslakken grote impact heeft op Tata Steel, en niet dat het schade brengt aan het milieu? Waarom weegt de eventuele schade aan het Indiase bedrijf Tata Steel zwaarder dan de schade aan omwonenden, de leefomgeving en de gehele samenleving?

---

[2] Het Financieele Dagblad, 1 september 2026, «PwC: Hoogovens hebben geen toekomst in Europa» (PwC: Hoogovens hebben geen toekomst in Europa).
[3] Kamerstuk 29 826, nr. 302.

Vraag 15
Vindt u het de taak van de overheid om zich zorgen te maken over de businesscase van Tata Steel wanneer giftige staalslakken niet meer klakkeloos door het hele land kunnen worden verspreid, of moet de nadruk van de overheid liggen om zo snel mogelijk deze afvalstof niet meer de leefomgeving te laten vervuilen?

Vraag 16
Kunt u reflecteren op het statement «in een krappe arbeidsmarkt is het argument voor behoud van werkgelegenheid minder relevant», en waarom het kabinet werkgelegenheid dan toch als argument aandraagt als reden om de maatwerkafspraken te sluiten?

Vraag 17
Aangezien in de brief staat dat waterstof te duur is en biomethaan gebruikt zal worden, hoe groot wordt bij doorvoering van de plannen de vraag van Tata Steel naar biomethaan, en is er voldoende biomethaan beschikbaar om Tata Steel hierin te voorzien? Zijn deze cijfers onafhankelijk gevalideerd en zo niet, bent u bereid deze cijfers alsnog te laten valideren?

Vraag 18
Kunt u schetsen en onderbouwen in welke mate de biomethaan zal komen uit de vee-industrie en hoe u het gevaar van een lock-in dan beoordeelt?

Vraag 19
Hoe groot is de klimaatwinst nog wanneer de overstap naar biomethaan wordt gemaakt, wanneer ook wordt gekeken naar de bredere klimaatimpact van onder andere de afhankelijkheid van de bio-industrie die wordt gecreëerd door een enorme vraag naar biomethaan?

Vraag 20
Aangezien wordt aangegeven dat stukken die gaan over een standpunt van een organisatie wat betreft biomethaan niet gedeeld kunnen worden, kunt u aan deze organisatie vragen of de gegevens uit de brief die ze hebben gestuurd alsnog openbaar mag worden gemaakt in het belang van de besluitvorming door de Kamer? Zo nee, waarom niet?

Vraag 21
Aangezien Tata Steel ook door wetgeving, zoals rond het EU-ETS, wordt aangezet tot het reduceren van zijn klimaatimpact, in hoeverre is de additionaliteit van de maatregelen onder de maatwerkafspraken vastgesteld en onafhankelijk getoetst? Hoeveel klimaatimpact wordt er gegarandeerd «bovenwettelijk» gereduceerd zoals steeds wordt gesteld?

Vraag 22
Welke andere maatregelen zijn overwogen om Tata Steel te laten verduurzamen, en waarom wordt hier niet gekozen voor normerend beleid, in plaats van het financieel belonen van slecht gedrag van een bedrijf dat jarenlang de regels overtreedt, niet op tijd heeft geïnvesteerd in onderhoud en door de toezichthouder «opportunistisch en calculerend» wordt genoemd?

Vraag 23
Aangezien in de JLoI is vastgelegd dat veranderingen aan de CO_2-heffing een opzeggrond vormen voor Tata Steel, hoe groot schat u de risico's dat dit en ander (klimaat, financiën, etc.) beleid negatief worden beïnvloed door eventuele maatwerkafspraken en in welke mate? Welk precedent schept dit voor afspraken met andere bedrijven of industrieën?

Vraag 24
Klopt het dat ambtenaren twijfels hebben geuit over de levensvatbaarheid van Tata Steel op langere termijn? Zo ja, welke concrete twijfels waren dit en in hoeverre wegen deze mee in de besluitvorming over de maatwerkafspraak?

Vraag 25
Waarom is, ondanks dit ambtelijk advies, toch besloten de intentieverklaring te ondertekenen? Welke afweging heeft daaraan ten grondslag gelegen?

Vraag 26
De Minister heeft ondertekend «op voorwaarde dat een aantal alternatieve scenario's zou worden onderzocht», dus kunt u exact aangeven welke scenario's dit zijn, door wie deze worden onderzocht en wanneer de resultaten daarvan met de Kamer worden gedeeld?

Vraag 27
Aangezien ambtenaren adviseerden deze scenario's door een extern, onafhankelijk bureau te laten uitvoeren, is dit advies overgenomen? Zo nee, waarom niet, en wie voert het onderzoek dan wel uit? Wanneer kan de Kamer een analyse van de scenario's verwachten?

Vraag 28
Is er inmiddels een oplossing gevonden voor de saneringskosten van de grond indien Tata Steel op enig moment zou besluiten te vertrekken of de productie te staken? Zo nee, welk bedrag houdt het kabinet hiervoor aan, gegeven dat het eerdere rapport-Wijers sprak over een niet-onderbouwd bedrag tot € 12 miljard en het kabinet heeft toegegeven dat daar geen grondige berekeningen voor zijn?

Vraag 29
Bent u bereid, gelet op deze onzekerheid over saneringskosten, harde financiële waarborgen in de eventuele maatwerkafspraak op te nemen zodat Tata Steel deze kosten op zich moet nemen, ook gezien de uitspraak van het OM over sanering van 14 juli?

Vraag 30
Bent u bereid om, voordat een definitieve maatwerkafspraak eventueel wordt gesloten, deze eerst integraal aan de Kamer voor te leggen, zodat de Kamer zich kan uitspreken over de voorwaarden waaronder overheidsgeld richting Tata Steel gaat?

Vraag 31
Aangezien in de beslisnota duidelijk is gemaakt dat onder de JLol uitgekomen kan worden zonder juridische of budgettaire gevolgen, overwegen de bewindspersonen dit nu gezien onder andere de strafzaak en andere ontwikkelingen rondom Tata Steel?

Vraag 32
Is er voor de beantwoording van deze vragen contact geweest met Tata Steel? Zo ja, welke informatie is precies gedeeld en in welke vragen en hoe is die informatie in de beantwoording verwerkt?

Vraag 33
Kunt u deze vragen één voor één, in het licht van Artikel 68 van de Grondwet en in ieder geval voor het volgende Tata Steel debat beantwoorden?